

Jeg for mit Vedkommende udtalte en Frygt for, at denne Procent endog vilde blive overskredet, og dette synes at være blevet Tilfældet. Det er jo oplyst, at der den 18. Januar havde meldt sig 46,000 arbejdssøgende til de offentlige Arbejdsanvisningskontorer. Endvidere oplyser Statistisk Aarbog, at der den 31. Marts i Fjor var ca. 177,000 Medlemmer i de anerkendte Arbejdsløshedskasser, og dette Tal er siden da steget ekstraordinært stærkt, saa Tallet nu sikkert er omkring 200,000 eller maaske derover. Naar det erindres, at den hidtil højeste Arbejdsløshedsprocent havde vi i 1910, og at den da var ca. 11, vil det ses af de Cifre, jeg har nævnt, at Arbejdsløshedsprocenten er foruroligende stor, er steget til en absolut foruroligende Højde. Vi staar her overfor en af Verdenskrigens skæbnesvangre Følger, og vi er dermed naaet til et Stadium af Krigen, hvor dens Lammelse af Verdenshandelen og dens Indskrænkning eller Afskæring af Produktionsmidlerne sætter dybe Spor ogsaa i vort hjemlige Erhvervsliv og de Livsvilkaar, der er normerede for Landets Befolkning. Den saaledes krigsskabte Arbejdsløshed paafører vort Samfund en alvorlig og vanskelig Opgave, en Opgave, hvis Løsning vanskeliggøres ved den Omstændighed, at det, der har foraarsaget denne Arbejdsløshed, maa regnes, saa længe Krigen varer, at virke nærmest med tiltagende Styrke. Er vi imidlertid henviste til at regne med, at Løsningen af denne Opgave vil stille store Krav til vort Samfund, bør vi under Indtrykket deraf ikke tabe den Kendsergning af Syne, at vort Samfund jo, saa langt vi er kommet, er sluppet forholdsvis naadigt med Hensyn til Krigens Hjemføgelser og har, ikke mindst i den først forløbne Del af Krigsperioden, vundet økonomisk Styrke til paa forsvarlig Vis at kunne søge at afbøde Arbejdsløsheden ved de Midler, der i saa Henseende staar til Raadighed. Vi har allerede ved Omtalen af det forrige Lovforslag behandlet det virksomste Middel i saa Henseende: Arbejdsfortjeneste. Vi er klare over, at Mangelen paa Materialier vil gøre det vanskeligt at skaffe Arbejde til alle arbejdssøgende Hænder, men paa den anden Side er vi paa det rene med, at vort Samfund er i Stand til at bringe økonomiske Ofre for i videste Omfang at udløse Arbejdstrangen, og det kan være, at naar vi ser rigtigt paa Forholdene, har Samfundet slet ikke Raad til at undlade det, thi ihvorvel Arbejdet vil blive gennemgaaende

dyrt, vil det sikkert vise sig at være det billigste og virksomste Middel til at indskrænke Arbejdsløsheden. Men til Trods herfor vil der blive tilbage en hel Del Arbejdsløshed, som maa afbødes ved direkte Pengeunderstøttelser og paa det Grundlag af Arbejdsløshedsforsikring, der blev skabt ved Arbejdsløshedskasseloven af 9. April 1907. Ekstraordinære Forhold kræver jo ekstraordinære Forholdsregler, og de ekstraordinære Forhold, vi nu lever under, den Dyr tid, som særkender denne Periode, nødvendiggjorde jo en Revision i Oktober Maaned, hvis Resultat kom til at foreligge ved Loven af 27. Oktober i Fjor. Og nu kun 3 Maaneder efter har den fortsatte Bevægelse med Hensyn til Prisstigningen foranlediget, at vi atter maa tage denne midlertidige Lov op til Revision og atter indføre forhøjede Understøttelsestakster. Med Hensyn hertil kan jeg sige, at jeg i det store og hele kan slutte mig til den Forhøjelse af Taksterne, som nu foreslaas, og jeg skal kortelig begrunde, hvorfor jeg kan gøre dette. Det er jo givet, at der maa raade et vist Forhold mellem Prisen paa Livsfornødenheder og den Understøttelse, som Arbejdsløshedskasserne skal yde de arbejdsløse. Vi har i Statistiske Efterretninger Nr. 16 fra forrige Aar fra Statistisk Departement faaet en Opgørelse over Stigningen af Prisniveauet for baade Fødemidler og andre Udgifter fra Juli 1914 til Juli 1917, og det viser sig derefter, at Prisstigningen paa Fødemidler — i saa Henseende har man holdt sig til et københavnsk Normalbudget — andrager 66 pCt. og for de andre Udgifter 44 pCt., saaledes at Prisniveauet fra Juli 1914 til Juli 1917 er steget gennemsnitlig med 55 pCt. Nu maa det erindres, at siden Juli 1917 er Prisniveauet atter blevet hævet, og der er maaske Anledning til ogsaa at holde sig for Øje, at jo stærkere Dyrtiden gør sig gældende, jo mere flyttes Udgifterne fra de andre Udgifter over paa Fødemidlerne. Jeg kan endvidere anføre, at der i sidste Bind af Statistisk Aarbog findes Meddelelse om de Kvantiteter af de forskellige Fødemidler, der anvendes i normale Husholdninger, og endvidere om Detailpriserne for en lang Række Aar. Inden jeg var bekendt med den nys omtalte Opgørelse af Statistisk Departement, havde jeg selv paa Grundlag af de i Statistisk Aarbog foreliggende Oplysninger foretaget en Beregning, der viste mig, at Prisforøgelsen laa omkring 60 pCt. Under Henvi sning hertil finder jeg de Tillægssatser, som er indførte i § 4, og hvis Maksimum er, for